

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.9.2010
KOM(2010) 472 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Europeiska bredbandssektorn – investeringar i digitalt baserad tillväxt

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning: bredbandsmålet	3
2.	Utvecklingen av teknik och marknad inom bredbandssektorn	4
3.	Bredbandsmålet.....	6
4.	De viktigaste åtgärderna.....	13

1. INLEDNING: BREDBANDSMÅLET

Alla européer bör senast 2020 ha tillgång till Internet med en hastighet på mer än 30 megabit per sekund (Mbit/s) och minst 50 % av hushållen i Europa ha abonnemang på mer 100 Mbit/s.

Detta mål uppställs i den digitala agendan för Europa¹ som är ett centralt initiativ i *Europa 2020 – en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*². I den digitala agendan tas även Europeiska rådets mål upp om att alla européer ska ha tillgång till grundläggande bredband senast 2013. För att kunna nå upp till dessa ambitiösa mål måste man utarbeta en övergripande strategi, som grundar sig på en kombination av olika tekniker, och uppmärksamta följande utvecklingen³.

Målet för snabbt och ultrasnabbt Internet har valts med tanke på hur viktigt detta är för den ekonomiska återhämtningen och för att skapa en plattform som främjar innovation i hela ekonomin, på samma sätt som tidigare var fallet med elektricitet och transporter. Utbyggnaden av ultrasnabbt Internet med öppna och konkurrenskraftiga nät kommer att skapa en positiv utveckling för den digitala ekonomin. Nya bredbandskrävande tjänster kommer att växa och efterfrågan öka, vilket i sin tur stimulerar efterfrågan på bredband.

Den globala efterfrågan på bredband har ökat med ungefär 50–60 % per år⁴. Orsaken är att Internetanvändningen breddats, från att tidigare omfatta enbart e-post och textfiler (då det enbart fanns uppringbart Internet på 56 kbit/s) till att omfatta Internetsurfande (som kom med bredbandsanslutning med konstant uppkoppling) och därefter ökad användning av grafiskt och audiovisuellt innehåll på webbplatser (med stöd av den nuvarande ADSL-generationen med en nedladdningshastighet på minst 2 Mbit/s och en uppladdningshastighet på 256 kbit/s).

I detta sammanhang är det inte enbart nedladdningshastigheten som är av betydelse utan även en ökad symmetri (mycket högre uppladdningshastighet), och för innovativa tjänster och tillämpningar kan det krävas lägre latens. Det finns redan tjänster för vilka sådana förbindelser utgör en förutsättning: smarta elnät som kräver låg latens och kan ge sänkta konsumentutgifter och produktionskostnader, datamoln-tjänster i realtid som kräver symmetriska uppladdnings- och nedladdningshastigheter och som småföretag kan använda för att sänka sina kostnader samt e-hälsotjänster till avlägsna sjukhus och patienter. OECD konstaterade nyligen att kostnadsbesparingarna inom bara fyra sektorer av ekonomin (transport, hälsovård, el och utbildning) skulle vara tillräckligt stora för att motivera inrättandet av ett nationellt FTTH-bredbandsnät⁵.

Smart och hållbar tillväxt för alla, som är ett mål i strategin Europa 2020, kommer i stor utsträckning att vara beroende av effektiv och rationell användning av Internet, och åtkomsttiden till Internet kommer att utgöra en nyckelfaktor. Internetåtkomst tillhandahålls i regel av privata nätoperatörer inom ramen för ett konkurrensbaserat regelverk och styrs av kommersiella intressen. Med hänsyn till Internets viktiga roll förefaller fördelarna för

¹ En digital agenda för Europa, KOM(2010) 245.

² Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla, KOM(2010) 2020.

³ Om det ska bli möjligt att uppnå målet på 100 Mbit/s bör 15 % av de europeiska hushållen ha ett abonnemang med denna hastighet 2015.

⁴ Se Network developments in support of innovation and user needs, OECD, 2009.

⁵ Network developments in support of innovation and user needs, OECD, 2009.

samhället som helhet att vara väsentligt mycket större än de privata incitamenten för att investera i snabbare nät. För att kunna uppnå bredbandsmålet måste man stimulera investeringar i snabbt Internet i större utsträckning än vad som är fallet med dagens marknadsstyrda utveckling, med beaktande av den nuvarande ekonomiska nedgången.

Investeringar i nya, öppna och konkurrenskraftiga nät, som sänker kostnaderna, bör understödjas genom åtgärder från nationella och lokala myndigheter. Kommissionen har redan understött sådana åtgärder genom att förra året anta *Gemenskapens riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät*⁶. Där fastställs villkoren för offentligt finansiellt stöd på icke marknadsmässiga villkor för en utbyggnad av bredband och höghastighetsbredband i områden där kommersiella investeringar sannolikt inte kommer att göras inom överskådlig framtid. Huvudsyftet med detta meddelande är att ytterligare främja nationella och lokala myndigheters insatser. Det läggs fram i form av ett bredbandspaket tillsammans med kommissionens två andra åtgärder avseende bredbandstillgång inom ramen för den digitala agendan för snabb och ultrasnabb Internettillgång. Det handlar om rekommendationerna för nästa generations accessnät och programmet för radiospektrumpolitiken som ska förbättra samordningen och spektrumförvaltningen och därigenom underlätta bl.a. utbredningen av trådlöst bredband.

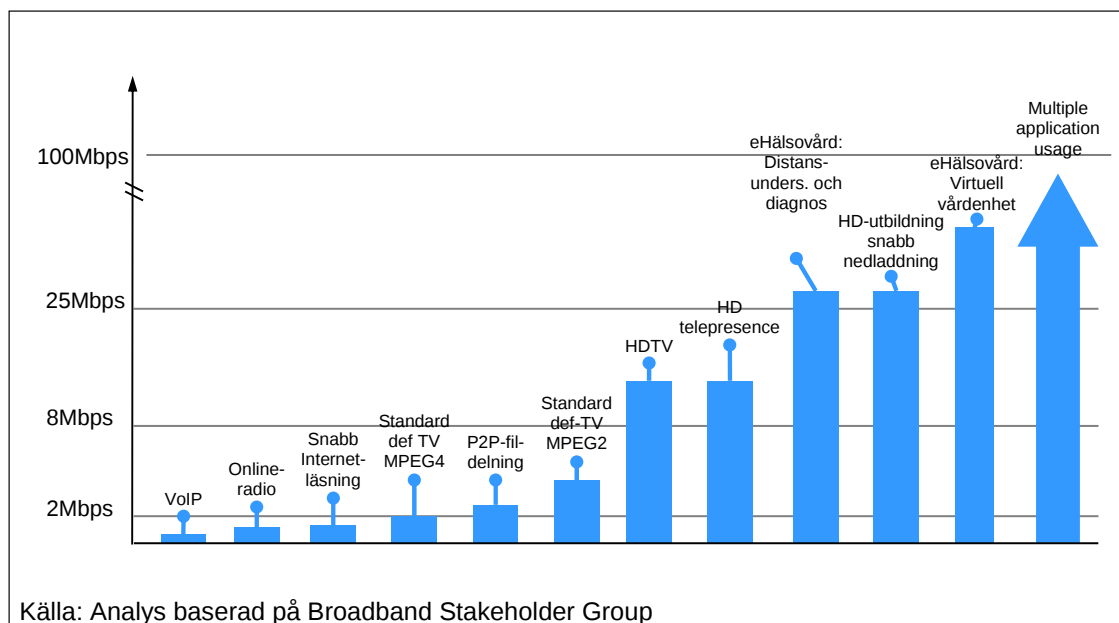
I följande avsnitt görs en genomgång av den tekniska utvecklingen och marknadsutvecklingen för att klarlägga var Europa står idag. I avsnitt 3 redogörs för vart och ett av de fyra förslag som lagts fram av medlemsstaterna i den digitala agendan med en redogörelse för hur de kommer att understödjas på EU-nivå. I avsnitt 4 redogörs slutligen för några av de viktigaste uppföljningsåtgärderna.

2. UTVECKLINGEN AV TEKNIK OCH MARKNAD INOM BREDBANDSSEKTORN

För närvarande tillhandahålls bredbands till privata användare huvudsakligen via kopparnät (t.ex. telefonledningar) eller koaxialkabelnät (t.ex. kabel-tv) och/eller via trådlösa nät (tredje generationens mobilkommunikation eller trådlös fast uppkoppling). Det finns cirka 124 miljoner fasta och 25 miljoner mobila bredbandsanslutningar i EU⁷, som hör till världens ledande regioner när det gäller första generations bredband. Hastigheten är ytterst varierande. Nedladdningshastigheten ligger dock vanligtvis på minst 2 Mbit/s och uppladdningshastigheten på minst 256 kbit/s, och hastigheten ökar ständigt. I nedstående tabell åskådliggörs olika bredbandshastigheters funktion och sannolika framtida tillämpningsområden.

⁶ Gemenskapens riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät, EUT C 235, 30.9.2009.

⁷ *Europe's Digital Competitiveness Report* - SEK(2010) 627. "Mobila anslutningar" = datakort + usb-nycklar + hårdvarunykklar (dongles).

Marknadsstyrda uppgraderingar för fast bredbandstillgång med snabbare uppkopplingshastighet är på väg. Samlingsbegreppet för dessa är nästa generations nät⁸. Utvecklingen varierar dock både mellan olika medlemsstater och mellan olika regioner.

Kabelnäten, till vilka ungefär 73 miljoner hushåll i EU är anslutna, uppgraderas successivt till högre hastigheter genom DOCSIS3⁹ och utvidgning av stamnäten. Konkurrensen inom kabelnätsektorn utgör ett incitament för operatörer av kopparledningsnät att investera i VSDL – en teknik som utnyttjar dagens koppartelefoninfrastruktur – och i FTTH (optiska fibrer med anslutning till privat användare). Både FTTH och DOCSIS3 kan uppnå bredbandsmålet med hastigheter över 100 Mbit/s. Öppnare FTTH-arkitekturer kan också öka den infrastrukturbaserade konkurrensen mellan Internetleverantörer, genom tillträde till nät och gradvis utbyggnad av alternativa infrastrukturer, och därigenom driva på utvecklingen av nya tjänster och tillämpningar.

Utanför de områden där det finns infrastrukturkonkurrens har operatörerna varit motvilliga att gå utöver sitt etablerade ADSL-utbud. De flesta operatörer ser inga övertygande affärsmöjligheter i en storskalig nätuppgradering till FTTH, vilket även beror på att det fortfarande inte finns tillräckligt många attraktiva tjänster som skulle göra kunderna villiga att betala mer. Rekommendationen om nästa generations accessnät och tillämpningen av det nya regelverket kommer att vara avgörande i det här hänseendet eftersom detta kommer att ge säkerhet om rättsläget och främja investeringar och konkurrens.

Nästa generations markbundna trådlösa tjänster har en överföringshastighet på över 30 Mbit/s och klarar därmed bredbandsmålet¹⁰. De är särskilt viktiga i områden med besvärlig terräng där det är opraktiskt med trådbunden uppkoppling. Trådlös uppkoppling via satellit skulle också kunna vara ett alternativ i dessa områden, men det krävs fortsatt teknisk utveckling

⁸ Se [URL] med en sammanfattning av de viktigaste tekniktyperna.

⁹ *Data Over Cable Service Interface Specification*.

¹⁰ Det bör dock påpekas att den bandbredd som erbjuds enskilda trådlösa användare kommer att bero på antalet celler som tjänar ett visst område och antalet användare av tjänsten varje ögonblick.

innan satelliter kan bidra till en samhällsomfattande täckning med mål hastigheten 30 Mbit/s senast 2020.

Stora investeringar kommer att krävas för att det ambitiösa bredbandsmålet ska kunna uppnås. Det är svårt att beräkna vilka summor som krävs, men en översikt över färsk forskning visar att mellan 38 och 58 miljarder euro skulle krävas för att uppnå en täckning med 30 Mbit/s för alla fram till 2020 (med en mix av VDSL och nästa generations trådlösa uppkoppling) och mellan 181 och 268 miljarder euro för en täckning som är tillräcklig för att 50 % av hushållen ska ha 100 Mbit/s-tjänster¹¹.

Med ökande Internettrafik och växande bredbandsefterfrågan ses en effektivare förvaltning av nätresurserna som allt viktigare för tillhandahållandet av höghastighetsbredband. En diskussion har inletts om förvaltningens påverkan på det offentliga Internets öppna och decentraliserade karaktär, som är central för att ge användare tillträde och sprida information, köra tillämpningar och utnyttja tjänster efter egna behov. Det är viktigt att bevara dessa drag, och detta återspeglas i de ändringar som infördes i samband med 2009 års reform av EU:s regelverk för elektronisk kommunikation¹². Den 30 juni 2010 tog kommissionen initiativ till ett offentligt samråd om ett öppet Internet och nätneutralitet¹³. Där diskuteras de olika tekniker som operatörer använder för att hantera dataflöden över sina nät och de potentiella effekter som dessa kan ha på Internetanvändarnas erfarenheter. Resultatet bör vara att bevara det offentliga Internets öppna och neutrala karaktär och förebygga oönskad diskriminering, samtidigt som operatörerna ska kunna maximera effektiviteten i sina nät och utveckla nya affärsmodeller och förbättrade kommersiella tjänsteutbud. Detta bör bidra till att främja fortsatta investeringar i bredbandsinfrastruktur med hög kapacitet. Kommissionen kommer senare i år att lägga fram en rapport om resultatet av det här offentliga samrådet. Kommissionen kommer också att övervaka marknaden från ett konsumentperspektiv (detaljpriser, valproblem och klagomål etc.).

3. BREDBANDSMÅLET

Mot bakgrund av denna utveckling bör EU:s bredbandspolitik främja konkreta åtgärder som kan (i) främja investeringar t.ex. genom att sänka investeringskostnaderna och (ii) förbättra infrastrukturkonkurrensen eftersom konkurrensen från alternativa offentliga och privata investerare (inklusive lokala förvaltningar och allmännyttiga företag) kan ge etablerade operatörer incitament att investera i nästa generations accessnät. Den här typen av åtgärder bör samordnas både på EU-nivå och i medlemsstaterna. Därför kommer kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna för att ta fram effektiva nationella bredbandsplaner.

Nationella bredbandsplaner

Alla medlemsstater har en bredbandsstrategi¹⁴ men mycket få har konkreta färdiga planer för nät med ultrahög hastighet med konkreta genomförandeåtgärder för att uppnå sina mål, i synnerhet vad gäller finansieringen. Bredbandsmålet kommer endast att kunna uppnås om alla medlemsstater verkligen bestämmer sig för att uppnå det och utarbetar en operativ plan med

¹¹ Skillnaderna beror huvudsakligen på en varierande fördelning av hushållsdensitet och på teknikmixen. Källorna är Plum/Cave – Broadband Stakeholder Group, JP Morgan och Analysis Mason (UK).

¹² Artikel 8.3 b och 8.4 g i direktiv 2002/21/EG (ramdirektiv) ändrat genom 2009/140/EG.

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/public_consult/net_neutrality/index_en.htm

¹⁴ Se [URL] med en sammanfattning av den viktigaste tekniken.

nationella mål. Som ett led i styrelseformerna för den digitala agendan kommer kommissionen tillsammans med medlemsstaterna samordna fastställandet av nationella mål och uppmuntra fackgranskningar medlemsstaterna emellan för att påskynda överförandet av bästa praxis mellan beslutsfattarna. Detta arbete kommer att få stöd genom en handlingsinriktad bredbandsplattform med många olika typer av aktörer.

Medlemsstaternas planer bör omfatta välavvägda initiativ som ska stimulera och komplettera åtgärderna i den privata sektorn genom en gemensam ram som är resultatet av ett konsekvent och noggrant genomförande av EU:s nyligen ändrade regelverk för elektronisk kommunikation och de riktlinjer för statligt bredbandsstöd som nyligen antogs av kommissionen. Privata investeringar bör uppmuntras genom en lämplig samordning av planering och genom bestämmelser för gemensam användning av fysisk infrastruktur och målinriktade finansieringsåtgärder som minskar riskerna och främjar nya öppna infrastrukturer. Trådlös infrastruktur kommer att ha stor betydelse för uppnåendet av bredbandsmålet i de flesta medlemsstater. Planerna bör bygga på en långsiktig och balanserad syn på kostnaderna för och vinsterna av spektrumfördelning och licensavtal, i synnerhet de positiva nettoeffekterna av tidig investering och utbyggnad. Planerna bör också ge en tydlig vägledning om användningen av EU:s bredbandsfinansiering och Europeiska investeringsbankens instrument i stödberättigade områden.

För att stödja planeringen kommer kommissionen att stärka sin övervakning av utbyggnaden av nästa generations accessnät. Man kommer då att använda sig av en reviderad form av befintliga instrument, exempelvis rapporterna om genomförandet och om EU:s digitala konkurrenskraft, och en ny resultattavla för den digitala agendan kommer att ha indikatorer som ska hjälpa enskilda medlemsstater att övervaka och jämföra bredbandsplaner. Resultattavlan kommer att understödjas av ett nytt webbaserat verktyg som förmedlar statistik och forskningsrapporter om bredbandsekonomin.

Främja investeringar och sänka investeringskostnaderna

Ett antal bestämmelser och finansieringsåtgärder kan antas på nationell och lokal nivå för att främja investeringar och sänka investeringskostnaderna.

Man beräknar att omkring 80 % av kostnaderna för utbyggnad av ny fast infrastruktur utgörs av anläggningskostnader, vilket kan sänkas betydligt genom en fungerande samordning av nationella och lokala myndigheter, stadsplaneringsåtgärder och tillträde till passiv infrastruktur¹⁵. Även kostnaderna för trådlös infrastruktur kan sänkas genom sådana åtgärder. Några exempel på kostnadssänkande åtgärder är följande:

- Att göra installation av nya passiva infrastrukturer och ledningar i byggnader till ett krav för planeringstillstånd.
- Att uppmuntra lokala myndigheter och lagstiftare att använda sina befogenheter för att kräva att operatörer offentliggör förekomsten av och villkoren för lokal accessinfrastruktur¹⁶ i syfte att främja konkurrens. De nationella regleringsmyndigheterna bör i synnerhet utnyttja sina befogenheter enligt direktiv 2002/21/EG för att ta fram all relevant information om lokalisering, kapacitet och tillgänglighet för ledningar och andra

¹⁵ Se ändringarna av direktiv 2002/21/EG, artikel 12, EUT L 337, 18.12.2009.

¹⁶ I enlighet med artikel 12.4 i det ändrade ramdirektivet och artikel 9.4 i tillträdesdirektivet.

accessnätsfaciliteter, för att ge alternativa operatörer möjlighet att bygga ut sina fibernät samtidigt som etablerade operatörer och dela kostnaderna för anläggningsarbetena.

- Att samordna anläggningsarbeten (som grävning på offentlig mark och konstruktion av ledningar), för att främja och effektivisera utbyggnaden av nätelement.
- Att införa allmänna befogenheter för förvärv av ledningsrätter genom förenkling av lagar och andra bestämmelser som rör anläggningsarbeten, stadsplanering, miljö, folkhälsa och allmän förvaltning för att förenkla och påskynda förfaranden, t.ex. för att bevilja ledningsrätter eller mastplanering, om nödvändigt genom att införa en enda kontaktpunkt för dessa syften.
- Planeringsmyndigheterna kan också sänka investeringskostnaderna för utbyggnaden av trådlöst bredband genom att undanröja administrativa hinder (t.ex. problem med att erhålla tillstånd för nya basstationer eller förlänga kontrakten för befintliga sådana).

Nationella och lokala myndigheter kan också stödja bredbandsutbyggnaden genom direkta offentliga investeringar eller offentlig finansiering i enlighet med bestämmelserna om statligt stöd. Offentlig finansiering kan möjliggöra höghastighetsnät i de fall då kostnaderna annars skulle bli ohanterliga. Sådan offentlig finansiering bör målinriktas för att minska hindren för privata investeringar.

- Offentliga organ får besluta att på egen kostnad genomföra anläggningsarbeten för att möjliggöra och påskynda berörda operatörers utbyggnad av egna nätelement. Om sådana arbeten i princip är öppna för alla potentiella användare och inte bara för operatörer av elektronisk kommunikation och därigenom skapar de nödvändiga förutsättningarna för operatörernas utbyggnad av egen infrastruktur, utan diskriminering som gynnar enskilda sektorer eller företag, utgör de inte något statligt stöd och de behöver därmed inte anmälas till kommissionen¹⁷.
- Offentliga organ skulle kunna bygga eller finansiera sektorsspecifik infrastruktur i enlighet med riktlinjerna för statligt bredbandsstöd, och möjliggöra ett rättvist och icke-diskriminerande tillträde för bredbandsoperatörer. Detta kan ge en skjuts åt konkurrenskraftiga tjänster i områden där det annars skulle vara oekonomiskt att verka.
- Lokala myndigheter bör också överväga att använda fiberstamnät som har byggts eller håller på att byggas för att koppla samman offentliga institutioner (som skolor, bibliotek och sjukhus) för att få höghastighetsuppkoppling i områden som saknar sådan¹⁸. När så är lämpligt bör medlemsstaterna överväga att inrätta bredbandsfonder på nationell nivå som lokala myndigheter kan utnyttja för att bygga sådan passiv infrastruktur.
- För att påskynda användningen av statligt stöd för bredband uppmanas medlemsstaterna att anmäla nationella ramordningar för att undvika flera anmälningar av individuella projekt.

Kommissionen kommer att göra en översyn av befintliga kostnadsminskningsmetoder och lägga fram en rapport under 2012. Eftersom åtgärderna huvudsakligen vidtas på lokal nivå kommer kommissionen att utveckla och förbättra de mekanismer som ska göra det möjligt för

¹⁷ Se riktlinjerna för statligt stöd, a.a., punkt 61

¹⁸ Det här har tillämpats framgångsrikt i Förenade kungariket (se www.nynet.co.uk och <http://wales.gov.uk/topics/businessand economy/broadbandandict/>).

lokala aktörer att få relevant information som kan sänka investeringskostnaderna. Kommissionen skulle stödja en användning av EU:s regionalfonder för att skapa och underhålla kartläggningen av infrastrukturer på lokal och regional nivå.

Kommissionen kommer också att bistå medlemsstaterna genom att samarbeta med det nyligen inrättade organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec). Berec bör ta med åtgärder för att stödja bredbandsutveckling som en prioritering i sitt arbetsprogram för 2011. På EU-nivå har kommissionen försökt skapa rätt investeringsklimat och skapa incitament för utbyggnaden av nya öppna och konkurrensbaserade nät genom en rekommendation om reglerat tillträde till nästa generations accessnät. Rekommendationen om nästa generations accessnät, som antas tillsammans med det här meddelandet, ger de nationella regleringsmyndigheterna riktlinjer för att öka säkerheten om rättsläget och främja investeringar och innovation på marknaden för bredbandstjänster, med beaktande av de risker som är förbundna med alla investeringar och behovet av att bibehålla en effektiv konkurrens som främjar investeringar över tid. Betydande insatser behöver också göras av de behöriga nationella myndigheterna för att säkerställa ett snabbt och effektivt genomförande av programmet för radiospektrumpolitik, som kommer att främja utbyggnaden av trådlöst bredband.

Främjande av trådlöst bredband

Den största ökningen på EU:s bredbandsmarknad avser mobilt bredband, där användningen har mer än fördubblats på ett år. Trådlös teknik blir därmed en allt viktigare för att tillgodose behovet av bredbandstjänster.

Spektrum har tilldelats för elektroniska kommunikationstjänster, tekniskt optimerat i synnerhet för trådlös bredbandsaccess genom flera kommissionsbeslut, men i många medlemsstater omfattas stora delar av detta spektrum fortfarande av begränsningar vad gäller fördelningen eller också har delar av spektrumet inte alls fördelats.

När efterfrågan på trådlösa tjänster ökar kommer den viktigaste prioriteringen att vara att på ett effektivt sätt ge användarna tillgång till de frekvenser som redan har öronmärkts genom harmoniserad fördelning, inklusive radiospektrum som frigörs genom den digitala utdelningen och från återanvändningen av frekvenser som hittills reserverats för andra generationens tjänster (GSM). Man bör även utse och tillhandahålla lämpligt spektrum som räcker för den trådlösa bredbandsteknikens täckning och kapacitetsbehov för att uppnå det mål som fastställts för 2020. Bredbandsutvecklingen kan vidare förbättras av konkurrensfrämjande åtgärder, såsom införande av spektrumhandel och åtgärder för att förebygga potentiella snedvridningar när befintliga licenser ändras.

Kommissionen föreslår samordnade åtgärder för att uppnå dessa mål i sitt första utkast till det fleråriga programmet för radiospektrumpolitik, som lämnats till Europaparlamentet och rådet för antagande. Enskilda medlemsstater kan dock bidra till ett snabbt uppnående av bredbandstäckningsmålet om de omedelbart antar politik för att

- göra tillräckligt mycket spektrum tillgängligt¹⁹,

¹⁹ Det är viktigt att spektrum som utses också görs tillgängligt *i praktiken*, Detta måste göras genom att man både öppnar nytt spektrum (som 2.6 GHz och 800 MHz) och liberaliserar användningen av befintligt spektrum (t.ex. 900/1800 MHz-bandet — se det ändrade GSM-direktivet och 900/1800 MHz-beslutet).

- snabbt tilldela användarrätter,
- öka flexibiliteten och konkurrensen, och
- tillåta sekundärhandel för anpassning till marknadsutvecklingen.

Mobiloperatörerna pekar allt oftare på att det är problematiskt för dem att utvidga sin infrastruktur för att klara den ökande efterfrågan, i synnerhet när det gäller basstationer. Detta beror på skärpta planeringskrav och ökad osäkerhet samt det faktum att säkerhetskraven varken är förutsebara eller harmoniserade. Kommissionen kommer tillsammans med medlemsstaterna att jobba vidare med den här frågan för att säkerställa rationella och ej snedvridande nationella bestämmelser i detta hänseende.

Stärka och rationalisera användning av strukturfonderna och landsbygdsutvecklingsfonderna

Europeiska unionen stöder byggandet av bredbandsinfrastruktur och ökad Internetanvändning, både genom landsbygdsutvecklingsfonderna och strukturfonderna, och har förtydligat tillämpningen av bestämmelserna om statligt stöd när det gäller användningen av allmänna medel för bredbandsutbyggnad.

Under programperioden 2007–2013 avsattes totalt 2,3 miljarder euro från strukturfonderna till investeringar i bredbandsinfrastruktur och 12,9 miljarder euro till informationssamhällstjänster. Strukturfondernas utgiftssiffror visar en relativt långsam absorption av de medel som ska gå till bredbandsprojekt. Under den här perioden hade 418 miljarder euro avsatts fram till september 2009, vilket motsvarar 18 % av de planerade utgifterna. Samma datum var det genomsnitt som avsatts för alla åtgärder 27 %²⁰.

Under samma programperiod avsattes ytterligare 1,02 miljarder euro till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), varav 360 miljoner euro skulle gå till bredbandsprojekt.

För att bidra till att öka användningen av strukturfonder och landsbygdsutvecklingsfonder för både bredband och andra informationssamhällstjänster kommer kommissionen att göra följande:

- Under 2011 lägga fram riktlinjer om bredbandsinvesteringar för lokala och regionala myndigheter för att främja användning av alla avsatta EU-medel.
- Upprätta närmare kontakter med regioner, för att hjälpa dem att stärka sin kapacitet för att utnyttja medel. Inom ramen för det europeiska nätverket för landsbygdsutveckling kommer aktörerna under 2011 att inbjudas till ett EU-evenemang om god praxis i IKT-genomförandet i regioner och landsbygdsutveckling och rekommendationer utfärdas för ytterligare åtgärder för att uppnå bredbandsmålet.

²⁰ Strategirapport 2010 om genomförandet av programmen 2007–2013, KOM(2010) 110, innehåller en utvärdering av bredbandsgenomförandet och ett kommande meddelande, *regionalpolitik som bidrar till smart tillväxt i Europa 2020*, kommer att innehålla rekommendationer till förvaltande myndigheter. På [URL] syns hur bredbandsutgifterna är fördelade.

- Riktlinjer kommer också att tillhandahållas om användningen av medel från offentligprivata partnerskap och andra finansieringsinstrument som samfinansiering som kompletterar de europeiska strukturfondernas operativa program. Strukturfonderna kan användas inom offentligprivata partnerskap, förutsatt att EU-principerna för upphandling för den här typen av offentligprivata partnerskap följs.
- Nystarta och utvidga den europeiska bredbandsportalen²¹ för att tillhandahålla en flerspråkig plattform för utbyte av material om genomförandet av bredbandsprojekt och erbjuda ytterligare vägledning i frågor som bestämmelserna om statligt stöd och genomförandet av regelverket.

Utveckla finansieringsinstrument för bredband

Många investeringsförslag, särskilt sådana som innebär att operatörer i den privata sektorn gemensamt använder infrastrukturen, eller förslag som är ett resultat av offentligprivat samarbete, ses av potentiella investerare som transaktioner med högre risk och har därför svårare att få privat finansiering. Detta kan bero på att förslagen har en längre återbetalningstid eller att aktörerna är för små och oerfarna för att dra till sig stora finansinstituts intresse. Dessutom minskas de privata finansierarnas riskvillighet av svåra likviditetsvillkor och osäkra ekonomiska utsikter, vilket ökar finansieringskostnaderna.

Europeiska investeringsbanken (EIB) lånar redan ut i genomsnitt 2 miljarder euro per år till ekonomiskt livskraftiga bredbandsprojekt. För transaktioner med högre risk införs nu riskdelningsinstrument, exempelvis finansieringsfaciliteten med riskdelning som utvecklats av EIB och kommissionen. EIB:s deltagande planeras öka allteftersom banken lägger om sin utlåningsstrategi enligt Europa 2020-prioriteringarna. Dessutom är fördelarna med EIB-deltagande i ett projekt vanligen större än bankens direkta kapitalinsats, som har en katalysatoreffekt på banksektorn och potentiella aktörer och därmed ökar intresset för bredband.

Lokala och regionala myndigheter utforskar i allt högre grad alternativa finansieringsmöjligheter, däribland offentligprivata partnerskap, för finansiering av bredbandsinfrastruktur. Genom sådana lösningar vill man utnyttja synergieffekter genom att kombinera finansiella resurser från den offentliga och den privata sektorn och respektive sektors kompetens inom reglering och riskbaserade investeringar. För att främja offentligprivata partnerskap kommer EU och EIB senast under våren 2011 att lägga fram förslag om metoder för att dra nytta av det europeiska expertcentrumet för offentligprivata partnerskap, ett EIB-instrument för teknisk assistans och rådgivning som medfinansieras av EIB och EU, samt förslag om överföring av befintliga och framtida medel för tekniskt stöd från medlemsstaterna och EU-budgeten till projektförberedelser. Aktörerna kommer också att ha nytta av EIB:s detaljkunskap om sektorns tekniska bas och affärsmodeller samt bankens expertkunskap om strukturering av komplexa finansiella transaktioner med flera parter med villkor som ständigt förändras.

Under utarbetandet av EU-programmen för nästa fleråriga finansieringsram och EIB:s roll kommer kommissionen och EIB senast våren 2011 även att lägga konkreta förslag om finansieringsinstrument som kompletterar befintliga finansieringsmetoder för bredbandsinfrastrukturen. Instrumenten kan vara i form av skulder, garantier eller eget kapital

²¹ <http://www.broadband-europe.eu/Pages/Home.aspx>

eller en kombination av dessa, och bör stämma överens med investeringsprojektens behov avseende flexibilitet, löptid och risk. Dessa instrument får en lägre finansieringskostnad tack vare att EIB har kreditbetyget AAA och inte är vinstdrivande, och tack vare att de eventuellt kan tilldelas resurser från EU-budgeten. De kommer även att fungera som förvaltare av medel som öronmärkts av medlemsstaterna²² och av investerare i den privata sektorn för att finansiera utbyggnaden av bredbandsinfrastrukturen.

För att frigöra finansiering för infrastrukturprojekt med högre risk skulle det krävas att instrumenten tilldelas särskilt avsatt finansiering genom ett EU-bidrag. För att illustrera den potentiella effekten kan ett bidrag på 1 miljard euro från EU-budgeten dra till sig annan finansiering från den offentliga och den privata sektorn som kan ge bruttoinvesteringar på 6–15 miljarder euro, beroende på finansieringsbehoven och de underliggande investeringarnas riskprofiler.

Innan detta instrument finns på plats kommer EIB att använda tillgängliga resurser för att utveckla och finansiera pilotprojekt och innovativa finansieringssystem i välmotiverade fall. Kommissionen och EIB kommer även att undersöka om man kan utnyttja erfarenheterna från andra gemensamma finansiella instrument i fråga om bredbandsfinansiering. Exempel på andra instrument är finansieringsfaciliteten med riskdelning, instrument för lånegarantier till projekt inom det transeuropeiska transportnätet och Margueritefonden.

²² Medlemsstatsfinansiering ska användas enligt *Gemenskapens riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät*.

4. DE VIKTIGASTE ÅTGÄRDERNA

Kommissionen kommer att göra följande:

- Under 2011: i samarbete med EIB lägga fram ett förslag om finansiering av bredbandsprojekt, utfärda riktlinjer för lokala och regionala myndigheter om användningen av EU-medel för utarbetande och förberedelse av bredbandsprojekt, samt anta riktlinjer om bredbandsinvesteringar för lokala och regionala myndigheter för att hjälpa dem att använda alla avsatta EU-medel.
- Senast 2012: se över olika kostnadsminskningsmetoder.
- Senast 2013: Stärka och rationalisera användningen av finansieringen av höghastighetsbredband via EU-instrument inom den nuvarande finansieringsramen (t.ex. Eruf, landsbygdsutvecklingsprogrammet, EJFLU, TEN, programmet för konkurrenskraft och innovation).

Kommissionen uppmanar också medlemsstaterna att göra följande:

- Skyndsamt genomföra rekommendationen om nästa generations accessnät och förbereda huvudpunkterna i det europeiska programmet för radiospektrumpolitik.
- Ange nationella bredbandsmål och anta operativa planer som stämmer överens med det europeiska bredbandsmålet. Kommissionen kommer att se över de nationella planerna under 2011.
- Vidta nationella åtgärder för att minska kostnaderna för investeringar i bredband.
-